

Kat. Kopp

589423

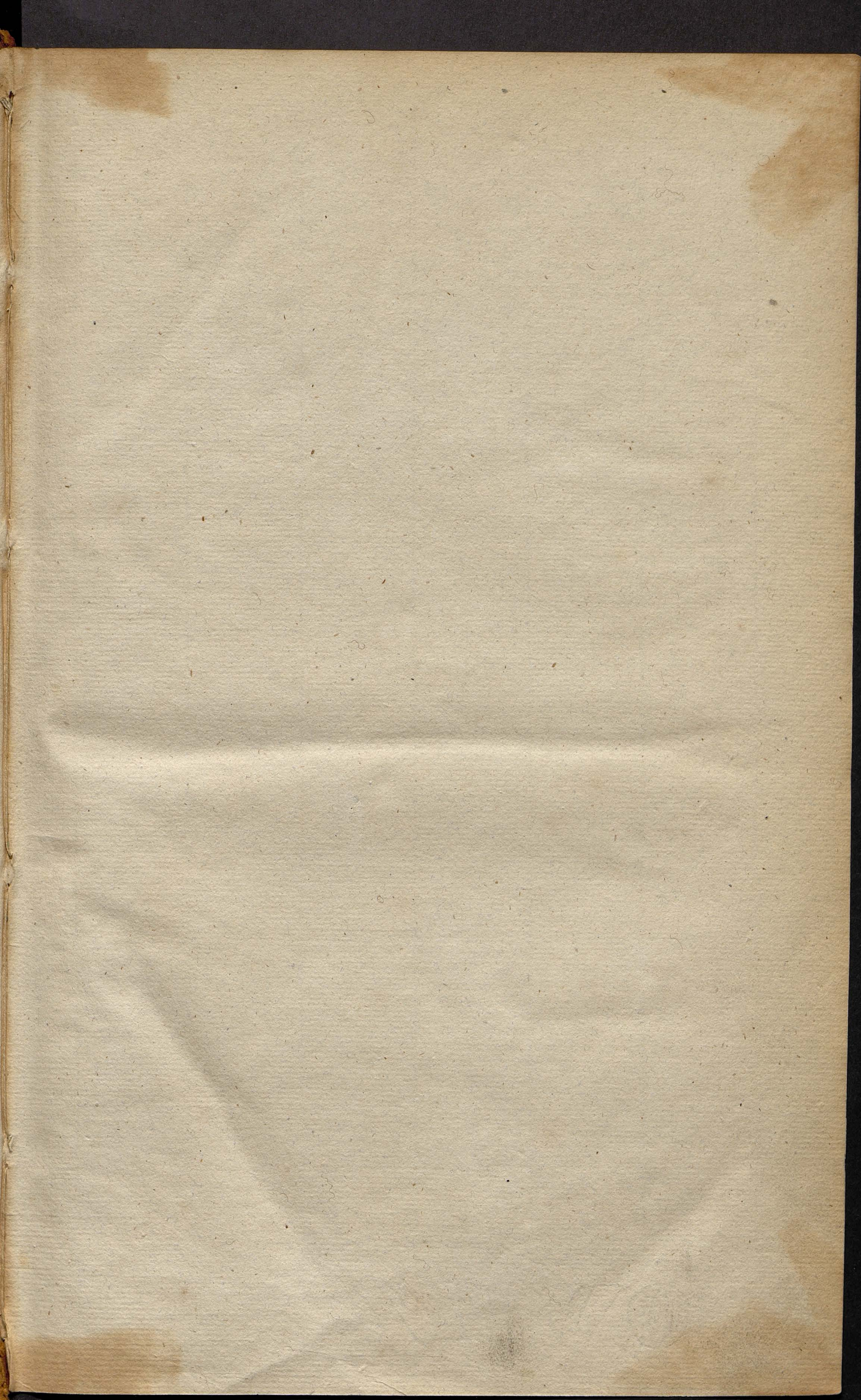
Mag. St. Dr.

III

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVENSIS

589423

III - Mag. St. Dr.

589423

III Mag. St. Dr.

Zaskarżenie Czynności Konfederacyi Targowickiej Prerogatywom i Dochodom J. K. Mci uymę czyniących, z nakazu Najjaśniejszych Sejmujących Rzpltey Stanow, przez Urodzonego Franciszka Woynilowicza Instygatora W. X. Litt: do Przesaświeitney Deputacyi Sancytowej podające się.

Narod Polski w dawnych wiekach, powziowski naftanie, wzroft i ftawę fwoią pod Królami, umiał zawfze ftwiątobliwie dotrzymywać ftubow wierności, i dawać przykłady czci fwoim Monarchom powinney, a z pod Panowania Dziedzicznego, przechodząc pod Panowanie Królów wolnie od fiebie obieranych, nie tylko uroczystie zabefpieczył Prerogatywy Królewskie, oraz całość Fundufzow na utrzymanie tey doftoyności poświęconych, ale też warował nie ftanowić i nie odmieniać żadnych Praw Kraiowych, nie składać Rad, i nieodbywać Interesow Publicznych inaczey, tylko na czele i pod Powagą Króla, iako Głowy Narodu, i pierwszy Stan w Rzpltey składającego.

Swiadczą o tym Prawa Narodu Polskiego, zaczowski od Kazimierza W. aż do ofiatniey Unij wieczney między Państwami Koronnemi i Litewskimi, za Zygmunta Augusta w Ru 1569. na Sejmie Lubelskim ftaley.

Ten Traktat Unij, takie zawiera wyrazy w Punkcie trzecim. —
 „Iż już Korona Polska, i Wielkie Xięftwo Litewskie, ief
 „iedno nierozdzielne i nie różne Ciało, a także nie różna,
 „ale iedna wspólna Rzplta, która się ze dwu Państw i Naro-
 „dow w ieden Lud zniosta i spoila.

W punkcie Czwartym waruie, aby tym obydwóm Narodom już wiecznemi czasy iedna Głowa i ieden Król wspólne Panował, który wspólne głofy od Polaków i od Litwy obrany być ma &c. Daley w tymże Traktacie widzieć Punkta 8my i 10ty, i dalsze co do Prerogatyw Królewskich.

W następnych czafiech Stany ziednoczoney Rzpltey składając Obrady fwoie pod Królami, ftanowiące Prawa, przydając, poprawując, i odmieniając Uftawy, opisując władzę, Prerogatywy Królewskie, i nietykałość Jego Dochodow, ftosownie do trwającego Republikańskiego Rządu, zawfze Królom fwoim winne w Narodzie przyznawali Pierwszeńftwo, troskliwie konferwowali powagę tey Doftoyności, i na czele dzieł Publicznych Narodowych wyrażali Jey exyftencyą.

A

Mię-

Między Działami Konfederacyi Targowickiej, gdy wiele znajduje się Sancytów, Uniwersałów, Ustaw, i Rozządzeń, które uwłaczają Powadze i Prerogatywom Najjaśniejszego Króla Jmci, naruszają warowną Prawami nietykalność Dóbr Stołowych, z nadwreżeniem całości Prowentów Królowi Jmci, od Narodu nadanych, i zabezpieczonych, a przezto samo znoszą i przeistaczają Prawa na Seymach dawniejszych, przez Stany Rzpltey Uchwalone, Narod więc na Seymie terazniejszym zebrany, niechcąc, aby takowego rodzaju dzieła w jakimkolwiek znaczeniu i trwałości na czas przyszły zostawały, rozkazał Instygatorom Narodowym zakazać one, i podać pod roztrząśnienie Prześwietney Deputacyi na to wyznaczoney.

Pełniąc zatym rozkaz Najjaśniejszych Seymujących Stanów i obowiązki prawami do Urzędu mego przywiązane, przynoszę do Prześwietney Deputacyi skargę na Czynności Konfederacyi Targowickiej, następnie wyfczegulniające się.

1mo:

W Summaryuszu Czynności Konfederacyi Obojga Narodów sub Nro 32. pod Datą Dnia 12. Września 1792. Ru znajduje się zaregistrowane Sancitum Titulo Objaśnienie, co WW. Pieczętarze pieczętować mają, które zakazuje pieczętować wszelkie podpisy J. K. Mci.

2do:

W Summaryuszu Czynności Konfederacyi Koronney pod Datą 9. Sierpnia 1792. Ru, a pod Numerem 117. pomieszczona jest Instrukcyja Delegowanym od Konfederacyi, w której podobnież wstrzymanie Pieczęci na Przywileje przez J. K. Mć wydane, zaleconym zostało.

3tio:

W Summaryuszu Czynności Konfederacyi Litewskiej pod Nrem 18. zanotowane jest Sancitum pod Datą 30. gbra 1792. Ru, a pod Tytułem dozwolenie WW. Pieczętarzom O. N. &c. Uwłacza naywyraźniey moc Prawem nadaną, i Powagę J. K. Mci.

Te trzy więc Sancita w swoich zamiarach i wyrazach, ponieważ naruszają i ścisłają naywłaściwsze, i wszystkiemi Prawami warowane Prerogatywy Królewskie, o ich uchylenie i skasowanie dopraszam się, a Prerogatyw Tronowi J. K. Mci właściwych przywrócenia żądam.

4to:

Konfederacya Generalna przez Sancitum pod Datą 31. Stycznia 1793. Ru, które się znajduje w Summaryuszu materyi do Prowincyi W.

W. X. Litt: stosujących się, z Akt Konfederacyi Obojga Narodów pod Numerem 36. zupełną władzę nad całym Woyskiem Rzpltey JWW. Hetmanom oddając, tym samym, do teyże władzy przyłączyła Cztery Gwardye J. K. Mci dawnemi i późniejszymi Prawami samemu Królowi Jmci oddane.

Władza Hetmanow nad Woyskiem zniesiona została przez Konstytucyą 1776 na miejscu której ustanowiono w Radzie Departament Woyskowy, Woysko od przysięgi na Posłuszeństwo Hetmanom uwolniono, &c. iako czytać w teyże Konstytucyi, pod Tytułem Powinności i władza Departamentow: Punkt Pierwszy, 4ty, i 8my, i dalsze, a w Punkcie Szóstym co do Gwardyow J. K. Mci takie następne nayduią się słowa: Cztery Regimenta Gwardyi Koronney i W. X. Litt: powrócą pod Zwierzchność Nas Króla, tak iak były w Ru 1764.

Gdy pomimo te Prawo Konfederacya Targowicka wkrzesiła i powróciła władzę Hetmanow nad Woyskiem, gdy Gwardye J. K. Mci rownież przeciwko temu Prawu z pod Naywyższej zwierzchności Królewskiej wyieła a Hetmanom pod moc poddała, ukazując zatym że te Sancytum zniósło Prawo, i Prerogatiwie Nayjaśniejszego Pana uczyniło derogacyą, podniesienia i Skasowania onego dopraszam się.

5to.

Sancytum Konfederacyi Koronney pod Dniem 15. Sierpnia 1792. Ru w Summaryuszu Konfederacyi Koronney pod Numerem 169. Umieszczone, podobnież władzę Hetmanom nad Woyskiem (zajmując Gwardye J. K. Mci) z uwłoczeniem Prerogatyw Królewskich nadało.

6to.

Sancytum pod Datą 3. Kwietnia 1793 Ru Tit Zalecenie W. Hetmanowi W. Litewskiemu fortragowania na Szesofstwa wakuujące do Pułkow i Regimentow Woyska W. X. Litt: w Extrakcie składające się, udzielnie w Summaryuszu Konfederacyi Obojga Narodow pod dniem 24. Kwietnia a pod Numerem 486. wciagnione, w Wyrazach: Zatwierdzenie urzadzenia względem fortragowania Officerow W. Hetmanowi Wielkiemu Litewskiemu; takowe Sancyta, że się sprzeciwiają Prærogatiwom Królewskim, i Prawu wyżey przywiedzionemu 1776 Ru, mianowicie w Punkcie Siódmym pod tymże wyrażonym w Gurze tytułem, gdzie moc mianowania i Patentowania do wszystkich Szarzy Woyskowych Obojga Narodow Utriusq; Autoramenti wszystkich aż do naymniejszego Officerow Samemu Królowi Jmci jest zostawiona i oddana, zatym i te dwa Sancyta, i urzadzenia w Materyi Woyskowej po-

poczynione, iako za granice Prawa przechodzące, równie i wszystkie Pantenta na iakiekolwiek bądź Rangi Officerkie od Dnia 15. Sierpnia 1792 Ru wydawane a Ręką J. K. Mci niezafzczycone, ażeby ze wszystkimi swoimi nastąpieniami Skutkami kassacie Uległy, dopraszam się.

7mo.

Deklaracya Konfederacyi Generalney pod dniem 12. Stycznia 1793 Ru wydana w Summaryuszu pod numerem 33. Mate-ryi do Prowincyi W. X. Litt: stosujących się umieszczo-na, Marszałkom Powiatowym W. X. Litt: Prerogatywy Kafztelanii w swoich Powiatach nadała, a po wykonaney w prze-ciągu Sześciu tygodni przyśiędze, Prerogatyw Senatorskich używać dozwoliła.

Następnie tey swoiey Deklaracyi Konfederacya Sama słuchała przyśięg na godność Senatorską nowo kreowanych Kafztela-now, iako to.

W dniu 24. Januarij w Summaryuszu pod Numerem 35. naydu-ie się zaświadczenie wykonania takowey przyśięgi przez UUr: Michała Strażewicza Upitckiego, i Jana Makowieckiego Słonimskiego, Marszałkow.

Dnia 3. Lutego pod numerem 39 Świadcetwo Przyśięgi Urodzo-nego Franciszka X. Lubeckiego Marszałka Piskiego.

W dniu 16. Lutego pod numerem 44. wyznaczenie Urodzonych Konfyliarzy do odebrania przyśięgi na Urząd Kafztelana Miey-scowego Grodzieńskiego od Urodzonego Wolmora Marszałka tegoż Powiatu dla słabości zdrowia na Sessyą przybyć nie-mogącego.

Pod dniem 20. Lutego Dozwolenie Xciu Sapiezie Kanclerzo-wi W. Litewskiemu wysłuchania przyśięgi na Senatorow Urodzonego Mikołaja Sabby Chrapowickiego Marszałka Or-szańskiego i innych w bliskości Wilna będących Marszałkow Powiatowych, i z onych wybierania do Sądow Asesorfskich.

Dnia 22. Lutego a pod numerem 50. Przyięcie Przyśięgi od Urodzonych Alexandrowicza Lidzkiego, Kościatkowskiego Witkomirskiego, i Zabieliy Kowieńskiego Marszałkow Po-wiatowych na Kafztelanie.

Pod Datą 25. Lutego a pod numerem 52. Podobneż przyięcie Przyśięgi od Urodzonego Michała Ogńskiego Marszałka Bra-sławskiego.

Same tylko zgromadzone na Seymie Rzpltey Stany mają moc przyczyniać, i tworzyć nowe Godności i Urzędy, albo je znosić i odmieniać wedle potrzeby i okoliczności Kraiowych, bo gdy wszystkie godności Senatorskie, i Urzędy Narodowe opisane zostały Prawami, gdy im mieysce, porządek zařa-dania, powinności przez Konstytucye mianowicie 1768 Ru

fa.

łą wyznaczone, żadna więc inna władza niemogła brać na siebie postaci Prawodawczej, ani pomnażać Liczbę Senatorów bez woli zgromadzonego w Seymie ze trzech Stanów Narodu.

Przepisana Prawami Przysięga Senatorów mianowicie przez Konfitycyą 1505. w Volumine 1. na Karcie 335 Inaczej wykonywaną być niemoże, tylko przed Samym Królem.

Gdy więc Konfederacya Targowicka przez Sancytum swoje mimo władzę Prawodawczą potworzyła nowe godności Senatorckie, i gdy mimo Prawa i Prerogatywy Królewskie na Seymach 1775. i 1776. Ru warowane, z trzech Kandydatów od Rady podanych iednego do Senatoryi, iakiey wybor samemu Królowi Jmci zostawiające, Taż Konfederacya Senatorów kreowała, nominowała, i iednych przed sobą przyięgi słuchała, drugim prywatnie nawet przyięgać dozwoliła, znajdując zatym w takowych Czynnościach Konfederacyi tak niewolne przywłaszczanie Prawodawstwa, iakoteż Uymę Prerogatyw Tronu, żądam aby i same Sancytum Kreacyi nowych Senatorów, i wszystkie wymienione w górze świadectwa, i dozwolenia Przyięg zajmując razem i Sancytum prosiące Najiaśnieyszego Pana o podpisanie Przywilejów na też Kafztelanie w Summaryuszu pod Numerom 641. znajdujące się skafowane zostały.

8.

Zalecenie Delegowanym do Examinu Kommissyi Skarbowey Litwizby Projekt urządzający Puszcze i Lasy w Starostwach, Dzierżawach, i jakieykolwiek natury Królewsczyznach na Sessyą w ów czas następną do Konfederacyi przynieśli, przez takowe wyrazy zajmują się Lasy i Puszcze Ekonomiczne J. K. Mci, zalecenie to znajduje się w Summaryuszu Materyi do Prowincyi W. X. Litt: ściągających się sub Numero 118.

9.

W Summaryuszu Sancytów Konfederacyi Litewskiej pod Numerem 258. znajduje się zalecenie dostarczenia Opału dla Komend Rosyji: z Lasów Ekon: J. K. Mci i podwodami Ekonomicznymi pod Datą Roku 1793. d. 1. Junij wydane w Extrakcie tu przyłączające się.

Te wszystkie Dyspozycye, Ustanowienia i Zalecenia Konfederacyi Targowickiey, naywyrażniey gwałcą Immunitatem Dóbr Ekon: Stoł: J. K. Mci przeciwno wielu w tey Materyi zapadłym Prawom Krajowym, Własność, Całość, i Rząd zupełny samemu Królowi Jmci nad swemi Dobrami warującym. Posiżegac całosci i nietykalności Dóbr Stołowych i Prowentów Królewskich dochodzić krzywd i uszczerbków onym wyrządzo-

dzonych , Instygatorom Narodowym zaleciła Konst: 1598 Roku
Vol: 2. folio 1463. umieszczona.

10.

W Summaryuszu Czynności Konfederacyi Oboyg Narodow pod Numerem 558. wymienione jest ustanowienie Deputacyi końcem uformowania Projektu dla rozpoznania użytkow Ekonomij J. K. Mci w Koronie i W. X Lit: Prócz Prawa wyżej namienionego Immunitatem Dóbr Stołowych i Prowentów J.K. Mci , nayuroczyściey zawarowały Konst: A. 1590 A. 1607. 1635. Tit: o Dobrach fol: 853, = 1638. Titulo o Ekonomiach A. 1641. Tit: Dobra Stołu Naszego. A. 1632. Tit: Ekonomie 1676. T. Ekonomie Stołu i Tit: Securitas Dóbr A. 1703. Vol: 6. fol: 106. Tit: Konferwacya Dóbr i Reasumptio Constitutum A. 1710. Vol: 6. fol: 182. Tit: Immunitas Dóbr Naszych Stołowych = Konstytucya A. 1717. Vol: 6. folio 291. Tit: Redyntegracya Dóbr Naszych zastrzegła: ażeby Dobra Ekonomiczne Stołowe Illicitis Avulsis usurpationibz & impetratis zmniejszone nie były , i w swojej całości dawney zachowane , a przeto wszystkie warunki w Prawach i Konstytucyach Koronnych i W. X. Lit: & in Paetis Conventis de Integritate onych opisane Reasumowała. Ponowiły i utwierdziły też same dla Dóbr Królewskich warunki, całości i bezpieczeństwa , Konstytucya 1764 Ru Paeta Conventa między Królem a Narodem umowione i dalsze Prawa za terażniejszego Panowania zapadłe.

Mimo te przytoczone Prawa Narodowe gdy Konfederacya Targowicka przyjmowała i approbowała Projekta , stanowiła swoje Deputacye , ogłaszała swoje zamiary , i wydawała Dyspozycye na uymę własności Królewskiej , na szkodę w Prowentach , i dezolacye w Dobrach i Lasach Ekonomicznych , nietylko więc te wyżej wzmienione dwa zalecenia , i ustanowienie Deputacyi , ale jakiegokolwiek bądź zasze w tey materji Projekta , Pisma i Dyspozycye , jako tylu wymienionym Prawom przeciwnie , i uymę Dochodom J. K. Mci czyniące, uchylone i skasowane być powinny.

11.

Konfederacya Targowicka w Uniwersale swoim względem Urządzenia Duchowieństwa pod Dniem 3. Stycznia 1793 Roku wydanym, a w Summaryuszu Sancytów Lit: pod Numerem 31. umieszczonym , uwalnia Plebanów od płacenia Podatku Subsidij Charitativi.

Konstytucya 1784, na Seymie Grodzieńskim zapadła, Podatek Subsidij Charitativi od Duchowieństwa w Koronie i Litwie Królowi Jmci na lat 10. postąpiła , pomieniony więc Uniwersał

Kon-

Konfederacyi Targowickiey, jako Konfitytucyi rzeczoney przeciwny, i uymę w Dochodach Królowi Jmci przynoszący, aby kafsacyi uległ dopraszam się.

112.

Rezolucya Konfederacyi na zapytanie Kommissyi Skar: Lit: w Summaryuszu Sancytow Litewskich z Protokółu 5. sub Num: 172. umieszczona, a Dozor Celi i Exakcyi przez Kommissarzow zluftrowanych, na miejscu Strażników i innych Oficjalistow Żołnierzom poleca, a Podatki Publiczne Tabaczny i Skurowy znosi,

Gdy to jest wielu Kardynałnemi Prawami warowano: że Podatki Publiczne stanowić lub kafsować, Urządzenie Skarbu Rzpltey czynić, same tylko Stany Rzpltey na Seymie zgromadzone moc mają. A Cła niemogą być przez kogo innego administrowane, tylko przez Oficjalistow od Kommissyi Skarbowey dependujących, Żołnierz zaś do dozoru Celi zażyty nie odpowiadałby właściwym obowiązkom i powołaniu stanu swego, przeto i te Sancitum zaskarżam, i kafsaty onego żądam.

113.

w Protokule sub Numero 4to Czynnościow Konfederacyi G. W. X. Litt: a w Summaryuszu sub Num: 109. pod Miesiącem Grudniem znajduje się Sancitum, w treści: Urządzenie Summy składkowej, na potrzebę Generalney Konfederacyi W. X. Litt: z oświadczeniem, iż Generalność chcąc powrócić Narodowi świetność, y znieść samowładność chcącemu panować Monarsze, którą odrodni Polacy mający chęć korzyściania w zgubie Ojczyzny, zatracić usiłowali, tę Summę nie na żadne partykularne zyski, ale tylko na potrzebne wydatki obróci.

Przez to urządzenie Konfederacya potwierdziła swoją dyspozycyą, pod Dniem 23 7bra wydaną, zalecającą od Obywatelow całego W: X. Litt: przy wnoszeniu zwyczajnych Podatkow, wybierać z każdego Dymu po gr: miedziennych 15. na potrzeby Konfederacyi Generalney. Przyłącza się tu w Extrakcie takowe Urządzenie.

W wyrazach tego pisma Konfederacyi Litewskiey, że się nayduje widoczne ubliżenie winnego poszanowania Dostoieństwu J. K. Mci: na to nietrzeba explikacyi, bo się każdy o tym przekona czytając to Pismo.

A że wszelkie dotkliwe Pisma przeciwko powadze i uszanowaniu Monarchow są zakazane, tak Statutem Litewskim, iakoteż wielą innemi Konfitytucyami, których tu wyfzczegulniać i przywodzić nie widzę potrzeby, przeto o kafsatę y eliminatę Pisma takowego Konfederacyi Targowickiey upraszam,

B2

14

Lift Marszałka Konfederacyi Koronney do J. K. Mci, z Dubna Dnia pierwszego Augusta 1792 Roku pisany, którego Indukt w Akta Konfederacyi Koronney wciągniony został, a w Summaryuszu Dzieł Konfederacyi Koron: pod Nrem 90. położony widzieć się daie, ponieważ zawiera w sobie wyrazy ubliżające winnego Królowi Jmci Respektu, aby podobnymże sposobem kassacie i Eliminacie uległ, dopraszam się.

Ordynans., czyli Uniwersał Marszałka Konfederacyi Koronney, moc Sanciti mający, znosi wszystkie Patenta na Rangi w całym Woysku przez J. K. Mć wydane.

Gdy Prawo wyżej przywiedzione 1776. Ru Prerogatywę Patentowania wszystkiego w Woysku, aż do najmniejszego Officerow Samemu Królowi Jmci naywyraźniej przyznaje, a Prawa na Seymie przez Stany Rzpltey postanowionego, żadna inna władza znosić i odmieniać nie może, zatym pomieniony Uniwersał, iako gwałcący Prawo, i uwłaczający Prerogatywy J. K. Mci w zniesieniu przez Króla Jmci wydawanych Patentow, kassowanym zostać powinien.

Sancytum Konfederacyi Litewskiej w Summaryuszu pod Nrem 231. umieszczone kassowało Dekret Kompromisarski w Materyi Dóbr Ekonomicznych J. K. Mci, z Ur: Wołłowiczem o Uhol Puszcze, i wchody w Ru 1773. zapadły, przez takową kassacyą znaczny stał się uszczerbek dla Dóbr Stołowych J. K. Mci.

Powaga i moc Dekretow Kompromisarskich, iako Actus bonae voluntatis porównana jest z Dekretami Trybunałskimi, i wszystkich naywyższych Instancyi, żaden Sąd, i żadna Jurysdykcyja, w kognicyą tych Dekretow wchodzić, i onych przeistaczać, albo kassować nie może, warowanó to jest nayuroczysciey przez Konstyucyą 1726. titulo obwarowanie Sądow Polubownych.

Gdy tedy Konfederacya Litewska przez Sancitum swoje kassowaławszy Dekret Kompromisarski, przez Osoby zgodnie obrane, ferowany, i akceptowany, zgwałciła razem Prawo blisko Allegowane, od czasu swego nastania, aż dotąd troskliwie przez Obywatelow strzeżone, przeto Sancitum takowe, i iako wzmienionemu Prawu przeciwne, i całość Dóbr Ekonomicznych J. K. Mci naruszające, uchylone być powinno, a Dekret Kompromisarski w swojej mocy i powadze utrzymany.

17.

Konfederacya Targowicka przez dwa Sancyta swoje, iedne pod Datą Dnia 5. Grudnia, drugie pod Datą 12. tegoż Miesiaca 1792. Ru ustanowiła nową Kursową Monetę Talarow, z Inskrypcjami przepisanemi, iako widzieć w Summaryuszu Sancitow O. N. pod Nrem 168. i 180.

Oprócz wielu dawnych Praw o ustanowieniu Monet i Mennicach pisanych, i warujących, aby wszelkie pieniądze pod Szeptem Królewskim wychodziły, przywodzi się Konst: 1768. Ru, która między materye Status na Wolnych Seymach tylko Unanimitate konkludować się miane w Punkcie 5tym policza, ustanowienie Ligi, Kursu, i waloru Monet Kraiowych, a ta Konstytucya Reasumowana jest, i w mocy zupełney zostawiona przez Konst: Traktatową 1775. Ru.

Ze tedy Konfederacya Targowicka tak daleką sobie moc przywłaszczwszy przestąpiła wyżej przywiedzione one Prawa Kardynałne, i zrobiła ubliżenie Prærogatiwom J.K.Mcś, Przeto tak pomienione Sancita z całą swoją wyraźnością, iako też wyznaczony Kurs, i walor nowo kreowanym Talarom, Kafsacie i upadkowi ulegać powinny.

18.

Taż Konfederacya Targowicka przez dwa Sancyta Swoie ustanawiając za Ministra do Stanow Rzpltey Holenderskiej Urodzonego Dyzmę Bonczę Tomaszewskiego, a do Dworu Rzymskiego za Posła Extra ordynaryjnego JX. Sierakowskiego w Instrukcyach im przepisanych, których treść znajduje się wypisana w Summaryuszu Czynności Konfeder: Obojga Narodow, pierwsza pod numerem 221. Druga pod numerem 379 bynajmniej o Dostoieństwie J. K. Mci niewpomina.

Poselstwa do Obcych Dworow naznaczać, Osoby do tego mianować, i kazać pisać im Instrukcyje nie kto inny może, tylko Król, i Stany Rzpltey wedle warunku dawnych Praw z Konstytucyi 1764 Ru.

Poselstwo każde bierze na siebie Jnteres i Reprezentacyą Całego Narodu; Narod Polski składa się z trzech Stanow, Król jest Pierwszym Stanem, i Głową Narodu, mimo Króla więc być niemogą ani żadne Poselstwa naznaczane, ani Publiczne interesy z obcemi Narodami traktowane.

Ponieważ tedy Konfederacya Targowicka przeciwko Prawom Krajowym z ubliżeniem Dostoyności Królewskiej, naznaczając pomienione w górze Poselstwa w Instrukcyach im przepisanych najmniefzey o Królu Jmci nie uczyniła wzmianki, zatem takowe jey Dzieła ze wszystkiemi swojemi zamianami i skutkami kafsacie i zniszczeniu ulegać powinny.

W Summaryuszu czynności Konfederacyi O. N. pod N. 241. a pod Datą Dnia 27. Xbra 1792. umieszczony jest Uniwersał do Stanow Kurlantskich, wydany, w którym podobnież Osoba i dostojenstwo J. K. Mci w Narodzie opuszczone zostały, z przyczyn więc w powyższych punktach wyrażonych, i ten Uniwersał za Skąsowany deklarować należy.

20mo.

Pod Dniem 29. Aprila 1793 Ru wydała Konfederacya Targowicka Sancytum Tit: zatwierdzenie układów Kommissyi Edukacyi Narodowej, niewymieniwszy Jakie to były układy względem tych Magistratur, znajduć się to Sancytum w Summaryuszu Czynności Konfe: Obojga Narodow pod Numerem 510

Stanowią Magistratury Kraiowe, przepisywać im układy, i władzę sprawowania swoich Powinności, jest materya Rządu, i dziełem właściwym Samym tylko zgromadzonym Rzpłtey zupełnym Stanom.

W Rządzie Republikańskim żadne Przepisy Publiczne i układy Magistratur Kraiowych niemogą i niepowinny być tajemne ale koniecznie Całemu Narodowi wiadome i Obwieścić aby każdy Obywatel był pewny iak się ma sprawić w Obowiązках, i stosować się w Interesach respective do każdej Magistratury należących; Inaczeyby Obywatele w majątkach swoich nie mieli bezpieczeństwa, i ustawicznej ulegali Obawie, względem przestąpienia układów i przepisów sobie niewiadomych

Gdy więc pomienione Konfederacyi Sancytum władzę Prawodawczą uzurpuie, a tajemne iakież układy Magistratur Kommissyi Edukacyiney mogą być Rzpłtey szkodliwe, żądam zatem aby Sancytum, i tajemnica układów ukryta, uchylone i zniesione były.

21mo

W Summaryuszu Czynności Konfederacya O. N. pod Numerem 634. widzieć się daje Sancytum pod tytułem: Wkrzeszenie Urzędu Regimentarza Generalnego Wóysk Koron: z taką mocą i władzą, jaką z Prawa mają Hetmani, wydane pod Datą 16. Czer: a poniżej drugie Sancytum pod Num: 640. i pod Datą 22 Ejustem uwalniające tegoż Regimentarza od obowiązków okazywania Fortragow inclusive do Kapitana, z ostrzeżeniem tylko: aby Urządzenie Starzeństwa pokrzywdzone bezprzyczyn nie zostało, i ażeby o wyższych za takowemi Fortragami Patentach Kon-

Konfederacya General: w zdarzoney Seſſyi uwiadomioną była. Przełożyło ſię powyżey w Materyi władzy Hetmanom Lit: nadaney że Konſt: 1776 Roku ſamemu J. K. Mci zoſtawiła moc Patentowania wſzytkich Officerow w Obydwuch Autoramentach tak w Litwie jako i w Koronie. Takowe Sancitum nadające moc W. Regimientarzowi Patentowania Officerow w Wóyſku Koronnym, gdy podobnież Prawu i Prerogatywom J. K. Mci uwłącza, aby było ſkaſowane z uznaniem nieważnoſci tych wſzytkich Patentow, które ręką J. K. Mci nie ſą zaſzczyczone, nioſę proſby.

22.

Konfederacya Targowicka pod Dniem 14 Czerwca Roku teraznieyſzego wydała ſwoią Deklaracyą Jż ma trwać przed Seymem, w Czacie Seymu, y po Seymie dópoty, póki Narodowi ſprawy z Czynnoſci ſwoich nie zda.

Deklarować ſwoią trwałoſć bez zamiaru pewnego końca, czyli do upodobania zapewnić dla ſiebie poſiadanie naywyżſzey w Kraiu władzy, Granic ſobie w żadnych Prawach niezakładającey, nie co innego znaczyć może, iak tylko przywſzczowanie w iednych Oſobach Perpetui Dominij nad Narodem.

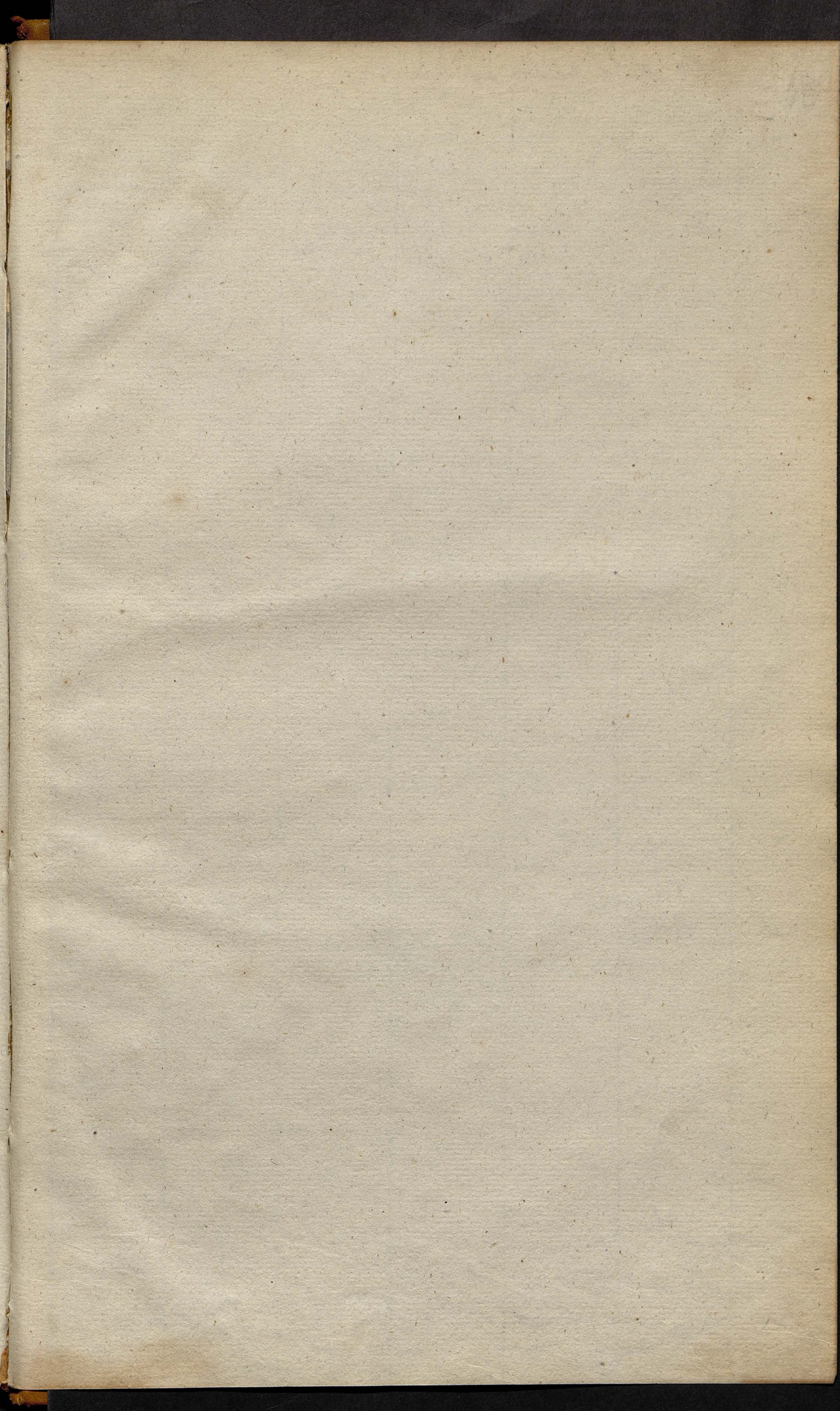
Jeſli Konfederacya miała Intencyą z czynnoſci ſwoich zdawać ſprawę przed Narodem, Narod wſzakże inaczey reprezentowany bydż niemoże, tylko w Seymie, za cöz więc władzę y trwałoſć ſwoią deklarowała po Seymie, i przed iakim innym ſkładem Narodu z czynnoſci ſwoich ſprawiać ſię myſliła.

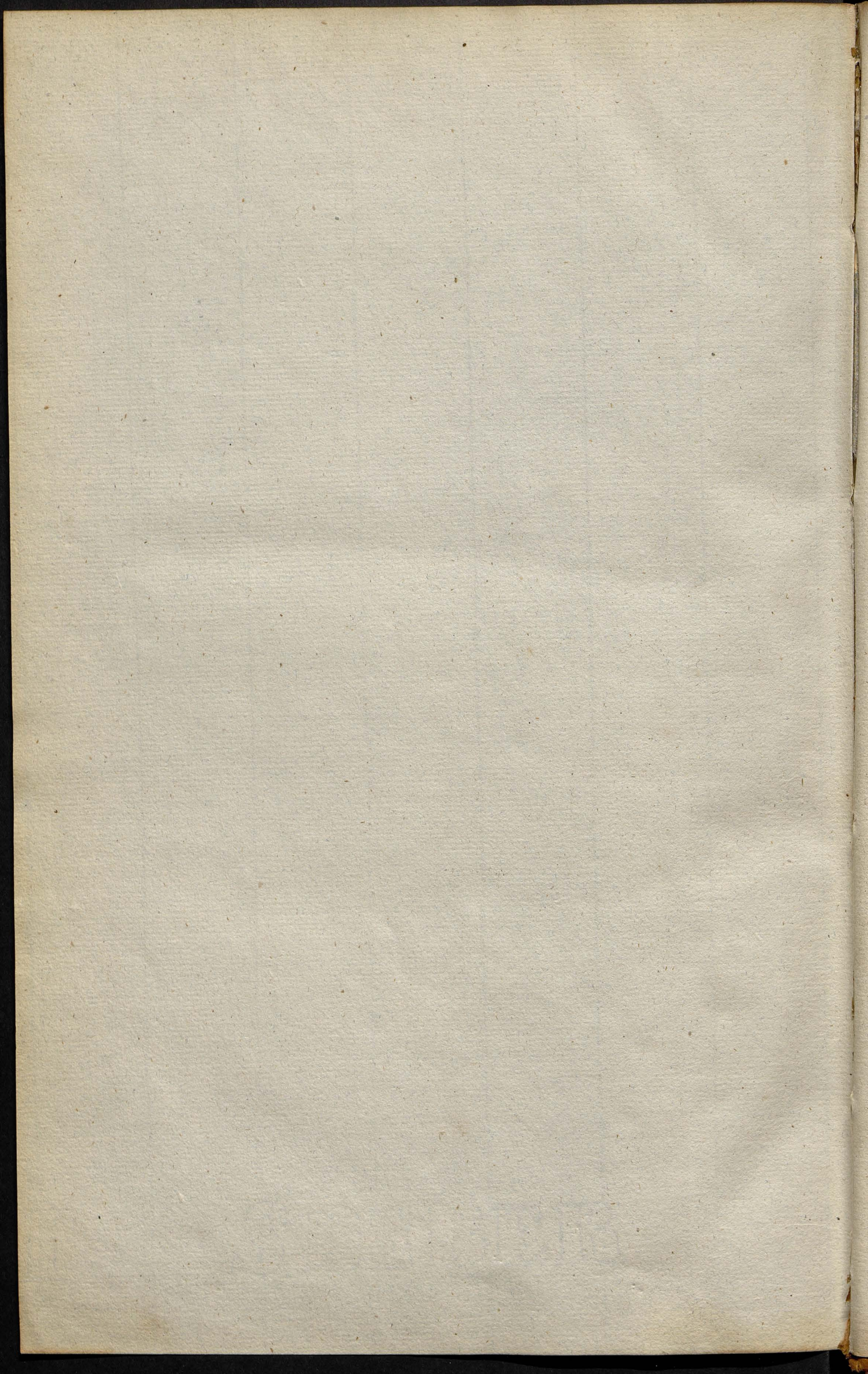
Taka deklaracya nieſkończoney trwałoſci, z przywſzczowaniem w Jednych Oſobach naywyżſzey w Kraiu władzy, naywidoczniey ſprzeciwia ſię y Rządowi Republkantskiemu, y Powadze Stanow Seymuiących.

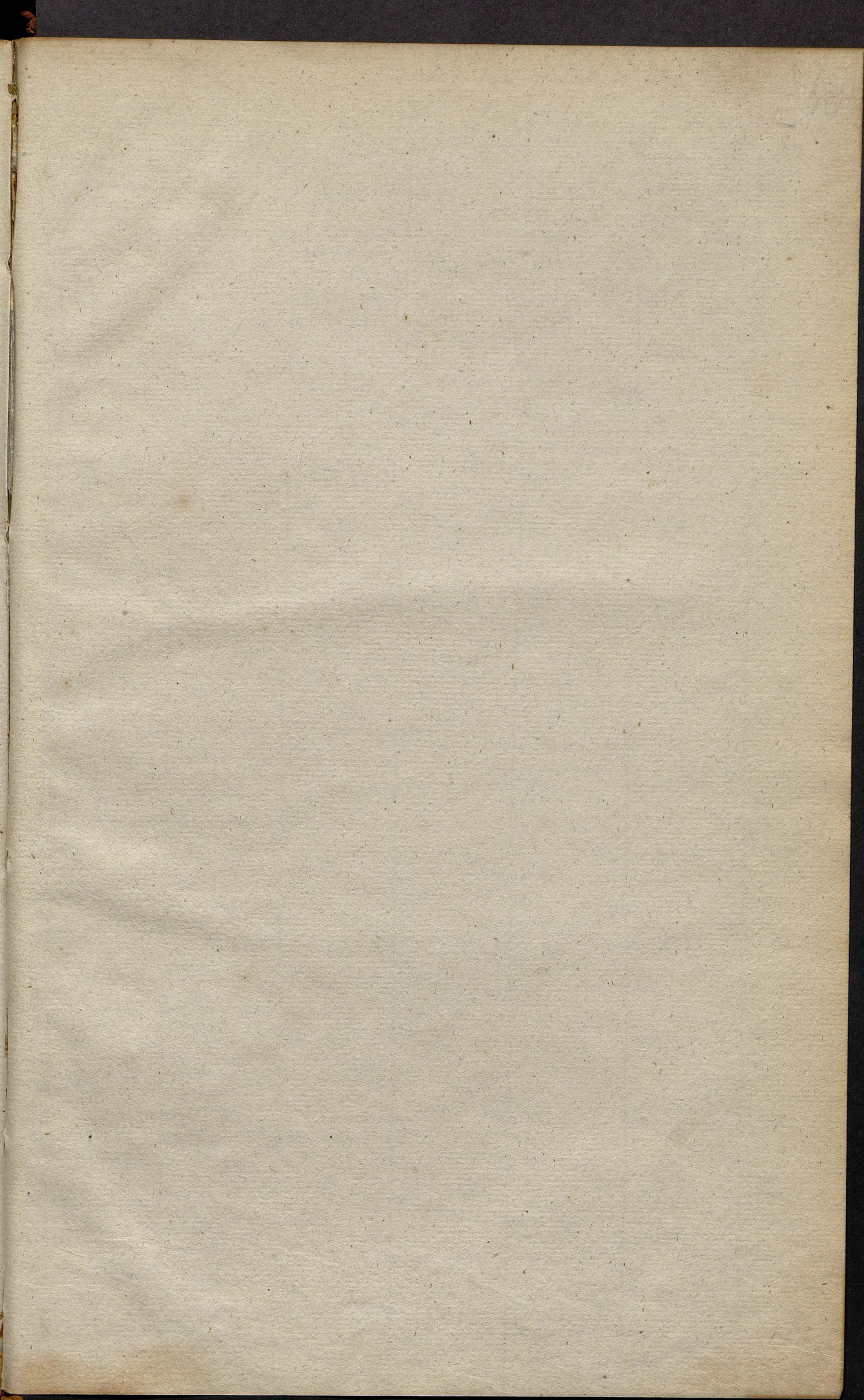
O Celu y zamiarze takowego Sancitum każdy ſobie łatwo uczynić może wnioski, a Ja znaydując one bydż Prawom Kraiowym y Rządowi Republkantskiemu przeciwnie, o ſkaſowanie onego upraſzam.

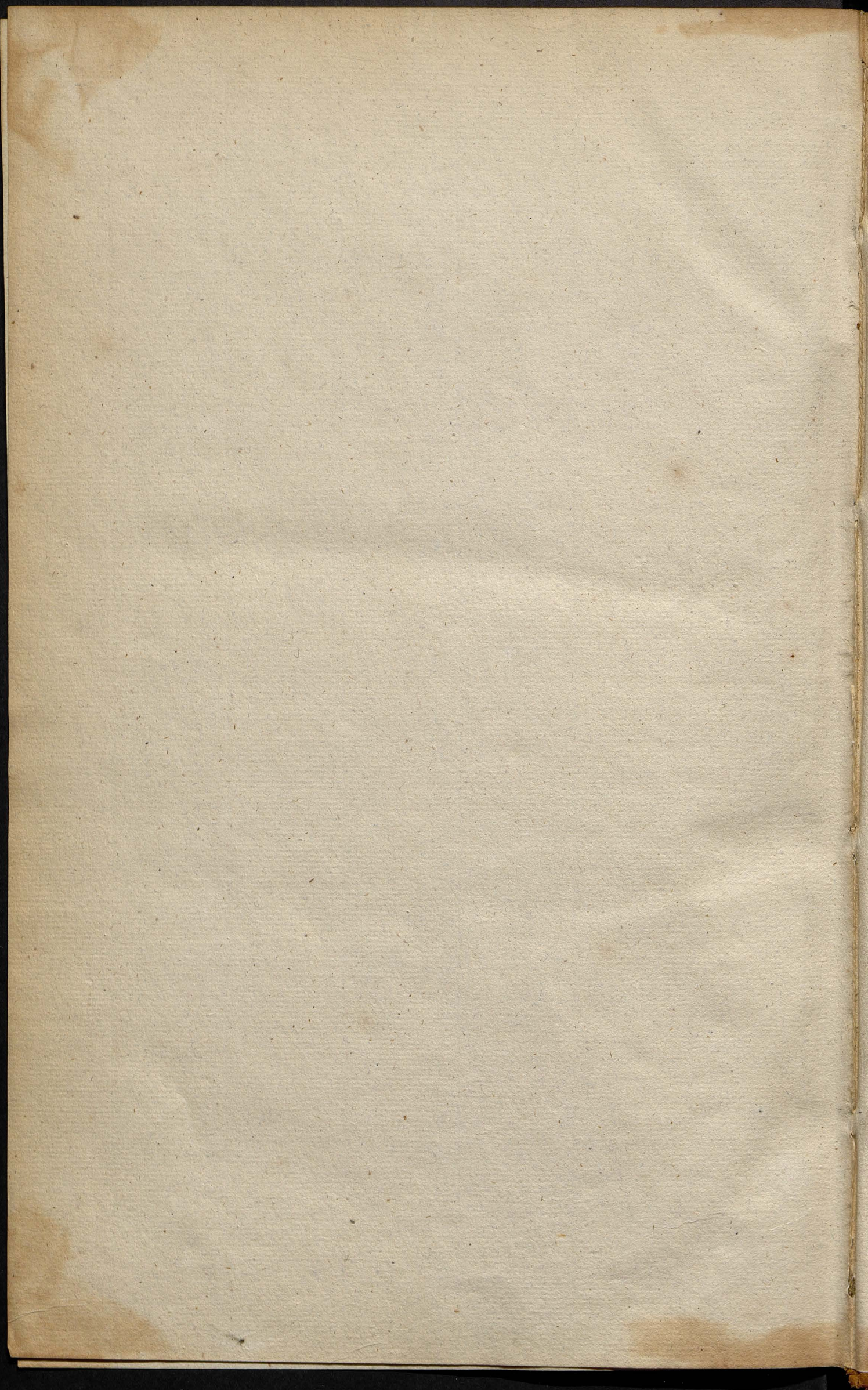
Przeſwiętna Deputacyo! tak rozliczne Materye przezemnie zaſkarżane, nie mogą ſtać ſię obojętnemi, Prawa wzruſzowane, Doſtoieństwo Kroła, powaga Tronu, y Jego uſzanowanie, Prerogatywy y dochody JKM. zgwałcone, wſzytko to woła to za powrót do właſciwego ſwego Jeſteſtwa, do przyzwóitych Karbow; widziemy Narod kiedyś ſławny, dziś przez zaniedbanie y wyrzeczenie ſię Praw ſwoich, przez nie uſzanowanie Swego Monarchi, y chęć odjęcia Jemu Prorogatyw, doſtoieństwa, i dochodow, zniſzczony y w ruinach zagrzebany.

Co do mnie czuły w Obowiązках Urzędu mego, poſlušny roſkazom Nayiaſnieyſzych Seymuiących Stanow, przynoſzę te

2.000 —

Biblioteka Jagiellońska

star0026118

